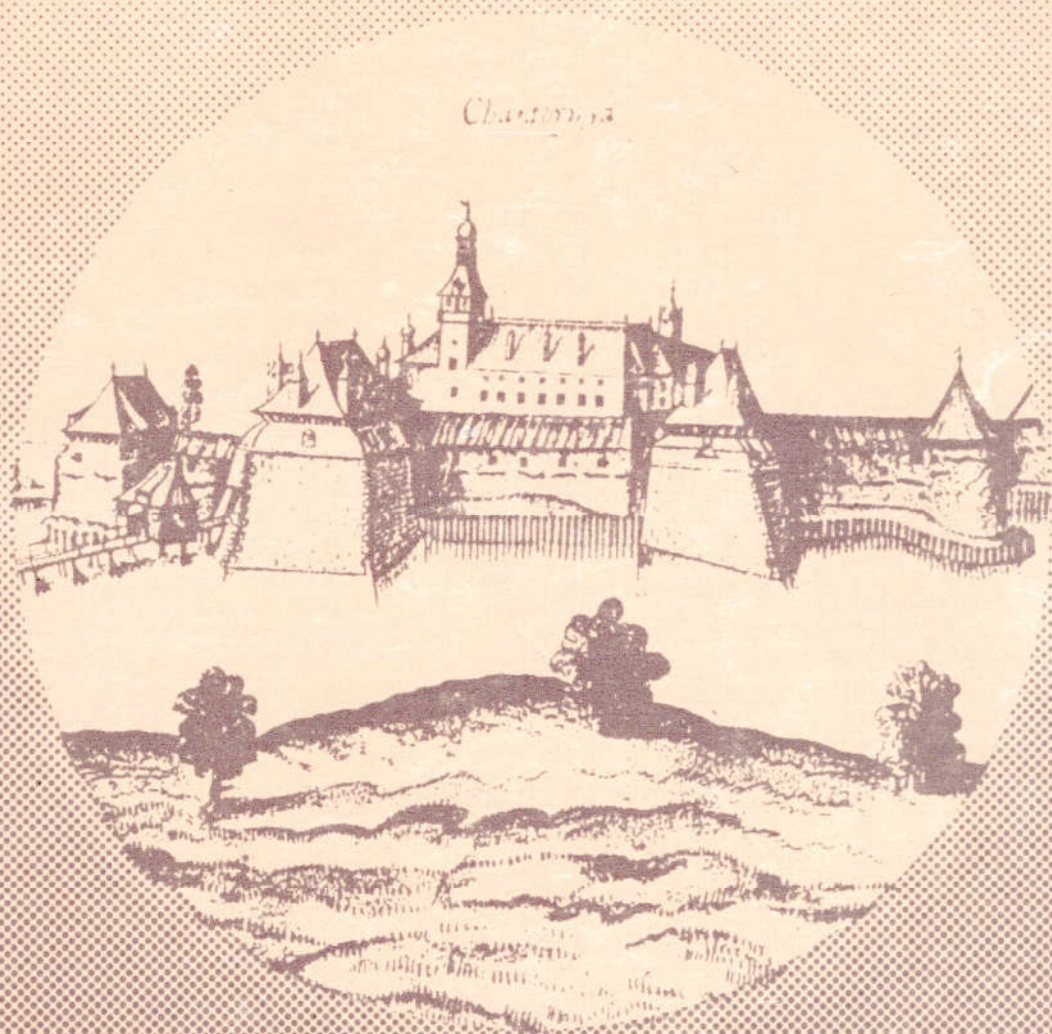


MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE



16

MUZEJSKI VJESNIK 16

PRIKAZI I ČLANCI

alatima, ukrašavale žene bojujući igračke živim bojama (crvena, žuta, zelena, plava).

Danas se taj fenomen zadržao samo u selima: Laz - u kome se izrađuju drvene igračke , ali s manjim brojem artikala (konji raznih veličina, leptiri s pomičnim krilima, plesači, svirale); izrada glazbenih instrumenata - tamburica, je u selu Tugonica, dok se glinene fučkalice danas izrađuju u selima Jerovec, Globočec, Bedenec i Dubravec. Danas se igračke mogu kupiti na proštenjima u okolici Marije Bistrice, a djeca im se vesele jer su i svojim oblikom i ukrasom prilagođeni djetetu i njegovoj mašti. Zbog toga je izložba i pobudila najveći interes upravo kod djece koja nisu htjela baš tako brzo napustiti izložbene prostore, jer unatoč današnjim Barbikama, raznim automobilima kojim se daljinski upravlja te video-igricama, djevojčice su svoje male nosiće priljubljivale uz staklo vitrine u kojoj su se nalazile zipke, ormari, kuhinjski namještaj, dok su dječaci pokušavali se domoći najnovijeg tipa automobila kakav, za čudo , još nemaju u svojoj kolekciji, a da se ne spominje vlak i avion.

Izložba je bila popraćena prodajom nekoliko artikala igračaka, koja je uspješno realizirana uz suradnju Muzeja seljačkih buna iz Gornje Stubice.

Likovni atelje Križevci, (LAK), navršio je 1992. godine punih 18 godina svoga djelovanja. Želeći nastaviti kontinuitet godišnjeg zajedničkog predstavljanja i izlaganja članova Ateljea domaćoj publici, u ovoj jubilejskoj godini realizacijom velike izložbe " Križevački umjetnici svojem gradu " dan je presjek djelovanja njegovih članova.

Veliki odaziv doveo je do izložbe na kojoj je bilo zastupljeno četrdesetak autora sa preko stotinu djela.

Osim stvaraoca koji žive i rade u gradu, pokušali smo objediniti i križevačku " likovnu dijasporu " - ljude koji danas ne žive u gradu, ali su ostali vezani za njega i često mu se vraćaju u svojim djelima. Spomenuti je potrebno tu M. Kolesara, trenutno u Belgiji, koji je na svojim slikama uspio dati štih svoga rodnoga grada; zatim je tu akademski slikar i vrstan grafičar S. Pomper, koji živi i radi u Njemačkoj, a svoj likovni izraz je pronašao u apstraktnim i geometrijskim formama; te vrsnoga impresioniste dr. K. Martinovića, liječnika u Varaždinu. Prilika je dana i mladima T. Pap, učenici škole za primjenjenu umjetnost, te S. Živković student Akademije likovnih umjetnosti.

Nastavljajući kontinuitet predstavljanja članova Ateljea želimo ih potaći na kontinuirani rad i stvaranje novih djela kojima će popuniti svoj likovni opus.

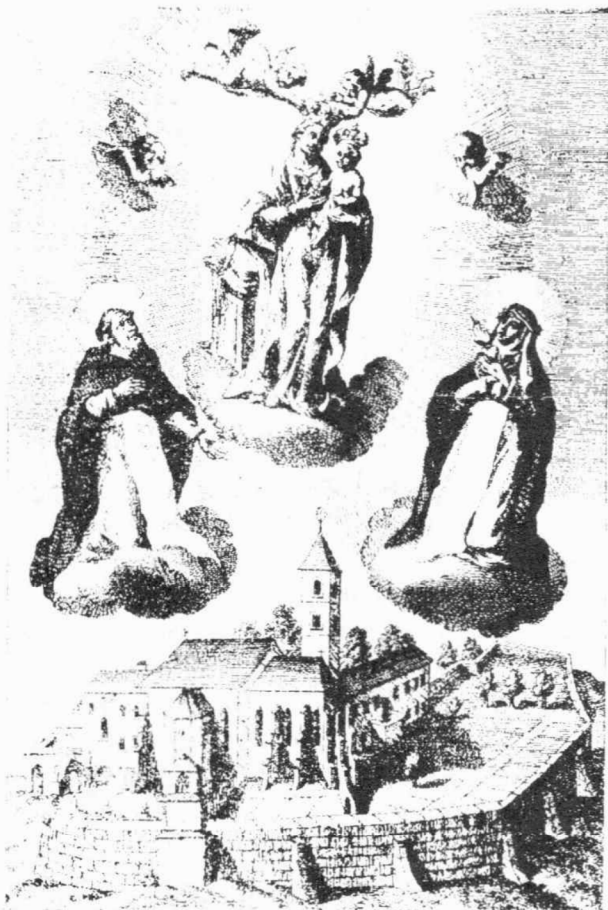
Miroslav KLEMM, Gradski muzej Varaždin

IZLOŽBA CRKVENE UMJETNOSTI I BAŠTINE NOVOMAROFSKOGA KRAJA

Spomenuta izložba nije bila samo zanimljiv prikaz vrijedne povijesne umjetničke građe koja se čuva u crkvama i župnim dvorovima na prostoru novomarofske općine, nego i ponovni zajednički rad topličkog i varaždinskog muzeja. U vremenu od nekoliko tjedana su kustosi spomenutih muzeja prof. Stjepan Hajduk i prof. Miroslav Klemm, zajedno s fotografom Davorom Puttarom, automobilom obišli sve župe i u dogovoru sa svećenicima odabrali građu potrebnu za izlaganje. U nimalo ugodnim uvjetima, penjući se po prašnjavim zvoncima,

smrzavajući se po hladnim župnim stanovima, naprežući oči u polutamnim prostorijama, odabrali su oko dvije stotine kaleža, pokaznica, misnog ruha, dokumenata, knjiga, zastava, kipova i slika i bilježili osnovne podatke za budući katalog izložbe.

Tijekom tih pripremnih radnji snimljeno je preko četiri stotine negativa, jer je cijelokupna kasnija obrada građe vršena na osnovu fotografija odabranih predmeta.. Nije bilo niti vremena, niti novčanih sredstava da bi se obrada obavila na samom mjestu. Fotograf



Sl. 1

Puttar je uložio silan trud, jer su fotografije rađene u kopijama od kojih je dio bio namjenjen gospodinu Ivanu Rabuzinu idejnom začetniku izložbe.

Nakon izrade radnog predloška budućeg kataloga za koji su uvodne napise sastavili kustosi Hajduk i Klemm zajedno s Ivanom Rabuzinom, Tomislavom Šolom i Matom Kopjarom, suradnicima u pisanju kataloga, trebalo je ponovno obići sve crkve i župne dvorove i na licu mjesta snimiti fotografije u boji koje će biti reproducirane u spomenutoj publikaciji.

Dobar dio sveukupnog napora uloženog u ostvarenje ove zanimljive izložbe bilo je prevoženje izložaka u varaždinski muzej. Iznajmljenim automobilom, kojeg je osigurala Matica Hrvatska iz Novog Marofa, glavni organizator izložbe, prevožene su umjetnine tijekom nekoliko dana. Automobil za prijevoz tereta, iako ne posve vičan, vozio je restaurator varaždinskog muzeja Mijo Igrec, tek da time smanji troškove koje će organizator imati još i za tiskanje kataloga. Jednako je bilo i s prevoženjem vitrina koje su posuđene u Muzeju grada Zagreba koje su također tijekom nekoliko dana prevožene u Varaždin.

Nakon svega uloženog napora izložba Crkvena umjetnost i baština novomarofskoga kraja je otvorena u prisustvu mnogobrojnih uzvanika i pobudila kasnije veliku pažnju kulturne javnosti. Brojni posjetitelji i napisi u stručnim i novinskim listovima dali su joj dodatni značaj i potvrdili razložnost suradnje dvaju muzeja koja traje već godinama.

Nada MATIJAŠKO, Muzej prehrane "Podravka"

UZ DESETU GODIŠNJICU PODRAVKINOG MUZEJA PREHRANE

Kada je "Podravka" 5. studenoga 1982., u adaptiranom prostoru stare gradske klaonice po prvi puta otvorila vrata Zbirke o razvoju prehrane, bio je to događaj koji je odjeknuo među muzejskim djelatnicima. Prvi muzej te vrste u nas, pa još u okrilju jedne od vodećih tvornica prehrambene industrija, budio je znatiželju, ali i nadu da to neće biti još jedan muzej u duhu tradicionalne prezentacije građe već mjesto interdisciplinarnih istraživanja, rezultati kojih bi bili predstavljeni na suvremen način: problematiziranjem hrane u "čitavom spektru od materijalnog do duhovnog dobra", "od njezine socijalne i antropološke do filo-

zofske dimenzije". Iako nije dosegao takvu kvalitetu djelovanja, ne treba ipak potcijeniti ono što je postignuto. Entuzijazam, trud i znanje "Podravkinih" djelatnika koji su projekat Muzeja iznijeli do konkretizacije, a koji se i danas očituju u atraktivnoj postavi te suvremeno uređenom izložbenom prostoru, konzervatorskoj radionici i depoima, ostat će i dalje čvrst temelj za budućnost, pa i za jedan kvalitativno osmišljeniji muzej od kojeg, dakako, ne treba odustajati.

Muzej prehrane morao se već na samom startu pomiriti s nekim kompromisima - umjesto u novoizgrađenom modernom muzejskom

SADRŽAJ

MUZEOLŠKA PROBLEMATIKA

Zvonko HITREC DIDAKTIČKO - METODIČKO OSMIŠLJAVANJE MUZEJSKE PREZENTACIJE	3
Anita ŠESTANJ - PERIĆ UPORABA RADNIH LISTIĆA UZ IZLOŽBE U VARAŽDINSKOME MUZEJU	5
Marina ŠIMEK MALA MUZEJSKA UČIONICA	6

ARHEOLOGIJA

Marijan BILIĆ ZBIRKA GRČKOG NOVCA IZ GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN	11
Ana BOBOVEC GRAD MOSLAVINA U SVJETLU DOSADAŠNJIH ARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA	17
Tatjana LOLIĆ, Amelio VEKIĆ, Slobodan OLIĆ IZVJEŠTAJ O ARHEOLOŠKIM ISKOPAVANJIMA U ČAKOVCU PROVEDENIM 1992. GOD. NA LOKALITETU STARI GRAD	21
Zorko MARKOVIĆ OSVRT NA NEKOLIKO NOVIH PRILOGA POZNAVANJU HRVATSKOG SREDNJOVJEKOVLJA (1990-1992. god)	24
Zorko MARKOVIĆ NEKOLIKO ZANIMLJIVIH ARHEOLOŠKIH NALAZA IZ KOPRIVNIČKE PODRAVINE	26
Marina ŠIMEK KASNOSREDNJEVJEKOVNI NALAZ IZ LUDBREGA	30
Vjekoslav ŠTRK ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA POVIJESNE URBANE CJELINE ČAZME U 1992. GODINI	35
Josip VIDOVIĆ NASTAVAK SUSTAVNIH ARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA U ŠENKOVCU	41

ETNOLOGIJA

Marija BORKO NEKOLIKO MEDIMURSKIH DJEČJIH IGARA	44
Melita ĐANIĆ OSNOVANA " DRUŽINA " ČUVARI TRADICIJA HRVATSKIH OBITELJSKIH ZADRUGA	45
Slavica MOSLAVAC GLAZBENA FOLKLORNA BAŠTINA MOSLAVINE	46
Slavica MOSLAVAC USKRSNI OBIČAJI ČEHA I SLOVAKA U MEDURIČU	50

KULTURNA POVIJEST

Zdenko BALOG SJEVERNI PORTAL TRAKOŠĆANSKE CRKVE	53
Dražen KOVAČEVIĆ FRANJEVAČKI SAMOSTAN U PODGRADU	56
Lidija PLAVEC BIDERMAJER NAMJEŠTAJ NA PRIMJERIMA IZ FUNDUSA MMČ	58
Mladen MEDAR PRILOG POZNAVANJU GRADEVNE DJELATNOSTI U BJELOVARU	61
Magdalena LONČARIĆ O JEDNOM ŠALJIVOM GLASILU U FUNDUSU POVIJESNOG ODJELA GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN	63

POVIJEST

Božidar GERIĆ 1. IZVORI ZA POVIJEST BJELOVARA I BJELOVARSKOG KRAJA	66
Stjepan HAJDUK OTKRIĆE PRVE POGODBE O BARBIRENJU	71

Zoran HOMEN PRAVILNIK ZA BLUDILIŠTA U GRADU KRIŽEVCU IZ 1913. GODINE	73
Franjo HORVATIĆ GRBOVNIK ŽITELJA GRADA KOPRIVNICE	75
Goran JAKOVLJEVIĆ POLAGANJE UČITELJSKE PRISEGE U BJELOVARSKOJ GIMNAZIJI POČETKOM STOLJEĆA	77
Vladimir KALŠAN PRILOG ZA POVIJEST VINOGRADARSTVA U MEDIMURJU	79
Marjan KATUŠIĆ NARODNI POKRET 1903. GODINE U ZAPREŠIĆU (uz 90. obljetnicu)	81
Magdalena LONČARIĆ ZASTAVE ŽUPANIJE VARAŽDINSKE U GRADSKOM MUZEJU VARAŽDIN	84
Slavica MOSLAVAC ET KOTTYNA DENIQUE INSIGNE SUUM PROFECIT (I Kutina je naposljetku dobila svoj počasni znak)	87
Ljerka PERČI DOZVOLA ZA FOTOGRAFIRANJE IZ 1914. GODINE	88
Hrvoje PETRIĆ DELEKOVEC U SREDNJEM VIJEKU	90
Antun STIŠČAK TATARI SU PUSTOŠILI HRVATSKOM PRIJE 750. GODINA	93
Mladen NADU NASELJA I SELA SESVETSKOG PRIGORJA U SREDNJEM VIJEKU (II) (13 — 16. stoljeće)	95

PRIKAZI I ČLANCI

Ljerka ALBUS PRVI SEMINAR DRUŠTVA FOLKLORISTA	102
Antica BREGOVIĆ Prirodoslovna mapa "IZ ALBUMA FRANJE PL. KOŠĆECA "	103
Melita ĐANIĆ OBILJEŽAVANJE 740 - OBLJETNICE SLOBODNOG I KRALJEVSKOG GRADA KRIŽEVCI KROZ PROGRAM GRADSKOG MUZEJA I LIKOVNE GALERIJE	105
Miroslav KLEMM IZLOŽBA CRKvene UMJETNOSTI I BAŠTINE NOVOMAROFSKOGA KRAJA	109
Nada MATIJAŠKO UZ DESETU GODIŠNJICU PODRAVKINOG MUZEJA PREHRANE	110
Martin MATIŠIN GODIŠNJAK ZAVIČAJNOG MUZEJA VIRJE	112
Mladen MEDAR ECOVAST O OČUVANJU ARHITEKTONSKOG NASLJEDA	113
Ljerka PERČI POSJETITELJ IZ ARGENTINE	115
Smiljana PETR-MARČEC IZLOŽBA "ZRINSKI U MEDIMURJU"	116
Hrvoje PETRIĆ "PODRAVSKI ZBORNIK" 1992.	116
Anita ŠESTANJ-PERIĆ PRIZNANJE UHTA-e GRADSKOM MUZEJU VARAŽDIN	117
Josip ŠTIMAC MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA U NOVOM USTROJSTVU	118
Gordana KOVAČIĆ IN MEMORIAM IVANU GENERALIĆU	119

DJELATNOST MUZEJA I MUZEALACA

IZLOŽBE (1992)	121
AKCIJE (1992)	124
IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA (1992)	127
PUBLICISTIČKA DJELATNOST MUZEALACA (1992)	129

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Sveti Ivan Zelina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor, Virje.

Broj 16 / 1993.

Godina XVI

Uređivački odbor:

Antica Bregović (GMV), Erika Nađ—Jerković (MMČ), Vladimir Kalšan (MMČ), Lidija Plavec (MMČ), Smiljana Petr—Marčec (MMČ), Josip Vidović (MMČ)

Tehnička redakcija u Muzeju Međimurja Čakovec:
Vladimir Kalšan, Erika Nađ-Jerković, Josip Vidović

Nakladnik:

Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske

Za nakladnika:

Zoran Homen

Grafička priprema:

»DTP STUDIO« KRIŽEVCI

Nikola Žulj

Tisak:

»GRATA« Bjelovar

Naklada: 650 primjeraka

ISSN 0350 - 9370

»Muzejski vjesnik« izlazi jedamput godišnje.

Rukopisi se ne honoriraju i ne vraćaju.

Za sadržaj i lekturu tekstova odgovorni su autori.

»Muzejski vjesnik« solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske